

Stanowiska organów sądowych i administracyjnych w sprawie statusu rzeki Rawy

- Rzeka Rawa zwana Radzionką występuje na mapach Śląska od połowy XVIII wieku. Jej symboliczne przedstawienie znajduje się także od zarania dziejów w herbie miasta Katowice.
- Od 1951 roku rzeką Rawą administrował Zakład nr 1 Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Katowicach.
- W 1989 roku administrowanie rzeką Rawą zostało podzielone między Zakład nr 3 w Chorzowie, który był administratorem odcinka od Stawu Marcina w Rudzie Śląskiej do oczyszczalni Klimzowiec na granicy miast Chorzów i Katowice oraz Zakład nr 1 w Katowicach, któremu podlegał odcinek od granic Katowic do ujścia rzeki Rawy do rzeki Brynicy.
- W 1991 roku następcą prawnym Zakładu nr 1 zostało Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Katowicach, które stało się administratorem rzeki Rawy na terenie miasta Katowice.

Prawo Wodne ustawa z dnia 18 lipca 2001r.

- Wszystkie śródlądowe powierzchniowe wody płynące stanowią własność Skarbu Państwa

Rozporządzenie Rady Ministrów
z dnia 17 grudnia 2002r. w sprawie
śródlądowych wód powierzchniowych
lub ich części stanowiących własność
publiczną

- w załączniku nr 1 pod pozycją 104
wyszczególniona jest rzeka Rawa

Pozwolenia wodnoprawne

Organy administracji publicznej wydając pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie ścieków z terenu Katowic, traktują Rawę jako rzekę na całym jej odcinku. Za wprowadzanie ścieków do rzeki Rawy z terenu Katowic wnoszone są opłaty za szczególne korzystanie ze środowiska.

Wylot ścieków do rzeki Rawy z kanalizacji w okolicy Auchan w Katowicach

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.05.2005r.

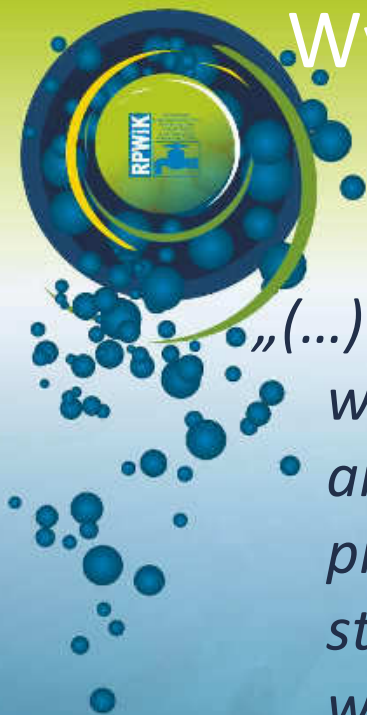
Sygn. Akt V CK 556/04

Trafnie natomiast strona skarżąca zakwestionowała zasadność podtrzymywania praktyki traktowania Rawy nie jako rzeki, lecz jako urządzenia kanalizacyjnego mogącego podlegać administracji powodowego Przedsiębiorstwa po wejściu w życie Prawa wodnego z 2001r. W załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz.U. z 2003r. nr 16, poz. 149), wydanego na podstawie art. 11 ust. 2 i 3 pr. wod. z 2001r., Rawa została wymieniona pod poz. 104. Stąd, że rozporządzenie to weszło w życie w dniu 19 lutego 2003r., nie można wyprowadzać wniosku, że dopiero od tego dnia Rawa ma w świetle Prawa wodnego z 2001r. status prawny rzeki, a nie już od wejścia w życie Prawa wodnego z 2001r. Taki jej status w świetle Prawa wodnego z 2001r. uzasadnia już art. 5 ust. 3 pkt 1, zaliczający do śródlądowych wód powierzchniowych wody płynące w ciekach naturalnych, kanałach oraz źródłach, z których cieki biorą początek (...)."

Źródła rzeki Rawy w Stawie Marcina w Rudzie Śląskiej

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.05.2005r.

Sygn. Akt V CK 556/04

„(...) Konsekwencją posiadania przez Rawę w świetle Prawa wodnego z 2001r. statusu rzeki stało się stosowanie do niej art. 11 tej ustawy, określającego organy wykonujące prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa. W szczególności, według art. 11 ust. 1 pkt 2 pr. wodn. z 2001r. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wykonuje te prawa w stosunku do śródlądowych wód powierzchniowych, w potokach górskich i ich źródłach oraz w ciekach naturalnych, od źródeł do ujścia, o średnim przepływie z wielolecia równym lub wyższym od $2,0 \text{ m}^3/\text{s}$ w przekroju ujściowym (...).”

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach

decyzja nr SKO/F/795/8726/06 z dnia 19.10.2006r.

„(...) zgodnie z przepisem art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne, prawa właścicielskie w stosunku do wód rzeki Rawy, wymienionej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 roku w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną wykonuje w imieniu Skarbu Państwa Minister Środowiska wykonujący zadania i kompetencje Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Zgodnie zaś z art. 92 ust. 4, administratorem wód Rawy jest Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach. (...)”

Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach

20/2142/2008

DO/3A6/2008

ŚZMW w Katowicach

Katowice, dnia 28.07.2008 r.

INFORMACJA w sprawie przejęcia rzeki Rawa w Katowicach

Według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17.12.2002 r. w sprawie środków wodnych lub ich części stanowiących własność publiczną w zał. Nr 1 – wody istotne dla kształtowania zasobów wodnych i ochrony przeciwpowodziowej pod poz. 104 figuruje rzeka Rawa.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239 poz. 2019 tekst jednolity z późniejszymi zmianami) prawa właścicielskie dla w/w wód sprawuje Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, a w jego imieniu Dyrektor RZGW w Gliwicach.

Art. 11 ust. 3 cytowanej wyżej ustawy Prawo wodne określa warunki, zgodnie z którymi Rada Ministrów może powierzyć Marszałkowi Województwa wykonywanie uprawnień Skarbu Państwa w stosunku do wód innych niż określone w art. 11 ust. 1 pkt 4 Prawa wodnego i zaliczyć do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa jeżeli:

- wody wykorzystywane są przede wszystkim do regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa;
- tereny, na których te wody się znajdują, mają charakter rolniczy i warunkiem rozwoju i restrukturyzacji rolnictwa na tych terenach jest regulacja stosunków wodnych w glebie;
- zakres i rozmiar utrzymywania tych wód wynika z potrzeb funkcjonowania systemów melioracji wodnych.

Rzeka Rawa nie spełnia żadnego z powyższych warunków nie ma zatem podstaw do przejęcia jej przez Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach.

Nie ma także podstaw do twierdzenia, że rzeka nie prowadzi w przekroju ujściowym 2,0 m³/s, bowiem w ostatnich 10 latach nieaktualizowane przepływy z uwzględnieniem zrzutów z centralnej oczyszczalni ścieków z Katowic. Według ocen IMGW w Katowicach dla określenia przepływu średniego z wieloletnia wymagane jest prowadzenie badań przez okres pół roku w węźle Szabelnia na rzece Brynica, gdzie istnieje stacja wodowskazowa. Jednocześnie pomiary należy prowadzić na rzece Brynica i jej dopływie

czyli rzecze Rawie, ujmując zrzuty oczyszczonych ścieków z oczyszczalni. Takie badania może odpłatnie wykonać IMGW.

Reasumując nie ma podstaw prawnych do przejęcia rzeki Rawa przez Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach.

Z-CA DYREKTORA
Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej
w Gliwicach
Krzysztof Głuchowski

Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach

30/15/09

ŚLĄSKI ZARZĄD MELIORACJI I URZĄDZEŃ WODNYCH w Katowicach

ul. Jesionowa 9a, 40-159 Katowice

Sekretariat: tel. (032) 258-29-78, tel./fax (032) 258-27-43,
AIP: 984-23 14 265, REGON: 276712890, <http://www.szmmw.pl>

JEDNOSTKI TERENOWE:

Oddział Bielsko-Biała
43-300 Bielsko-Biała
ul. Gen. Bandy
Spichowicza 24
Sekretariat:
tel.: 033/ 81 443-79
tel./fax.: 033/ 81 444-87

Oddział Częstochowa
42-200 Częstochowa
ul. Węgrzycka 11a
Sekretariat:
tel.: 034/ 362-42-12
fax.: 034/ 362-02-70

Oddział Katowice
40-159 Katowice
ul. Jesionowa 9a
Sekretariat:
tel.: 032/ 258-30-78
tel./fax.: 032/ 258-27-43

BURA TERENOWE:

Biurowo Terenowe
Bierut - Pszczyna
43-155 Bierut Nowy
ul. Starowieska 7
tel./fax.: 032/ 216-25-77
43-200 Pszczyna
ul. 3 Maja 4a
tel./fax.: 032/ 210-47-29

Biurowo Terenowe Gliwice
43-400 Gliwice
ul. Korfińskiego 32
tel.: 033/ 952-26-13
tel./fax.: 033/ 952-26-25

Biurowo Terenowe Rybnik
44-100 Rybnik
ul. Jasnogórska 11
tel./fax.: 032/ 221-09-25
44-200 Rybnik
ul. Kołkości 17
tel./fax.: 032/ 422-35-68

Biurowo Terenowe Racibórz
47-400 Racibórz
ul. 1 Maja 5
tel./fax.: 032/ 415-35-66

Biurowo Terenowe Zawiercie
42-430 Zawiercie
ul. Piłsudskiego 112
tel./fax.: 032/ 672-19-20

Biurowo Terenowe Żywiec
34-300 Żywiec
ul. 2a Woda 18
tel./fax.: 033/ 861-59-09

Katowice,

20 LUT. 2009

DK/MB/464/2009

Rejonowe Przedsiębiorstwo
Wodociągów i Kanalizacji S.A.
ul. Obrońców Westerplatte 89
40-335 Katowice

Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach
podtrzymuje w całości swoje stanowisko zawarte w informacji w sprawie
przebiegu rzeki Rawy w Katowicach z dnia 28.07.2008r.

Jednocześnie podkreśla, że skoro cały odcinek rzeki Rawy figuruje
w zał. nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002r. w sprawie
śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność
publiczną (Dz. U. z 2003r. Nr 16, poz. 149) jako przepisie wykonawczym
do ustawy z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2003r. Nr 239, poz.
2019 – tekst jednolity z późniejszymi zmianami) to prawa właścicielskie Skarbu
Państwa w stosunku do rzeki Rawy wykonuje Prezes Krajowego Zarządu
Gospodarki Wodnej.

24 LUT. 2009

DATA WYKAWU

1730/09

SL.DZ.

ZAL.

p.o. DYREKTORA
Śląskiego Zarządu Melioracji
i Urządzeń Wodnych w Katowicach

Joanna Ślisarczyk

DS	DZ	DS	OK	D/W	DC	DB	DA	DP	DD	DM
DE	GK	GE	EP	EE	EP	EA	EZ	EZM	EWN	
DR	DT	TD	TW	TO	USC	OSL	OSP	OSS	TM	TMM
	TME	TWN	TS	TWC	TWP	TWB	TKK	TPS	TWL	TTS
	DI	IP	IU	IN	IG					
		R1	R2	R3	R4					

25.02.09
160910

„Ocena zmian w sieci hydrograficznej zlewni rzeki Rawy na skutek urbanizacji i uprzemysłowienia”

Ekspertyza wykonana w 2003 roku
przez Hydroprojekt Warszawa oddział Sosnowiec

- Górny i środkowy bieg Rawy powyżej ujścia Potoku Leśnego uznano za urządzenie komunalne i nazwano „kanałem Rawa”. Zgodnie z ekspertyzą jest to kanał tranzytowy surowych ścieków do oczyszczalni Klimzowiec, a poniżej ścieków oczyszczonych z tej oczyszczalni oraz ścieków i wód deszczowych dopływających kolektorami.
- Jako rzekę potraktowano koryto Rawy od ujścia do Brynicy do ujścia Potoku Leśnego i dalej po trasie Potoku Leśnego do jego źródeł.

„Ekspertyza hydrologiczno-hydrograficzna rzeki Rawy ustalająca faktyczny udział wód powierzchniowych w przepływie dla potrzeb ustalenia użytkownika cieku”

Ekspertyza wykonana w 2003 roku
przez Hydroprojekt Warszawa oddział Sosnowiec

- W górnej części zlewni (do oczyszczalni Klimzowiec) Rawa służy jako kanał tranzytowy dla surowych ścieków i wód deszczowych dopływających do oczyszczalni.
- Wylot z oczyszczalni Klimzowiec należy traktować jako koniec urządzenia kanalizacyjnego oraz początek rzeki Rawy.
- Dolny odcinek Rawy (od oczyszczalni Klimzowiec do ujścia do Brynicy) należy traktować jako rzekę.

„Studium badawczo-rozwojowe gospodarki
wodno-ściekowej zlewni rzeki Rawy
w odniesieniu do obowiązujących wymogów
prawnych w aspekcie planów gospodarowania
wodami na obszarze dorzecza oraz
warunków korzystania z wód regionu wodnego”

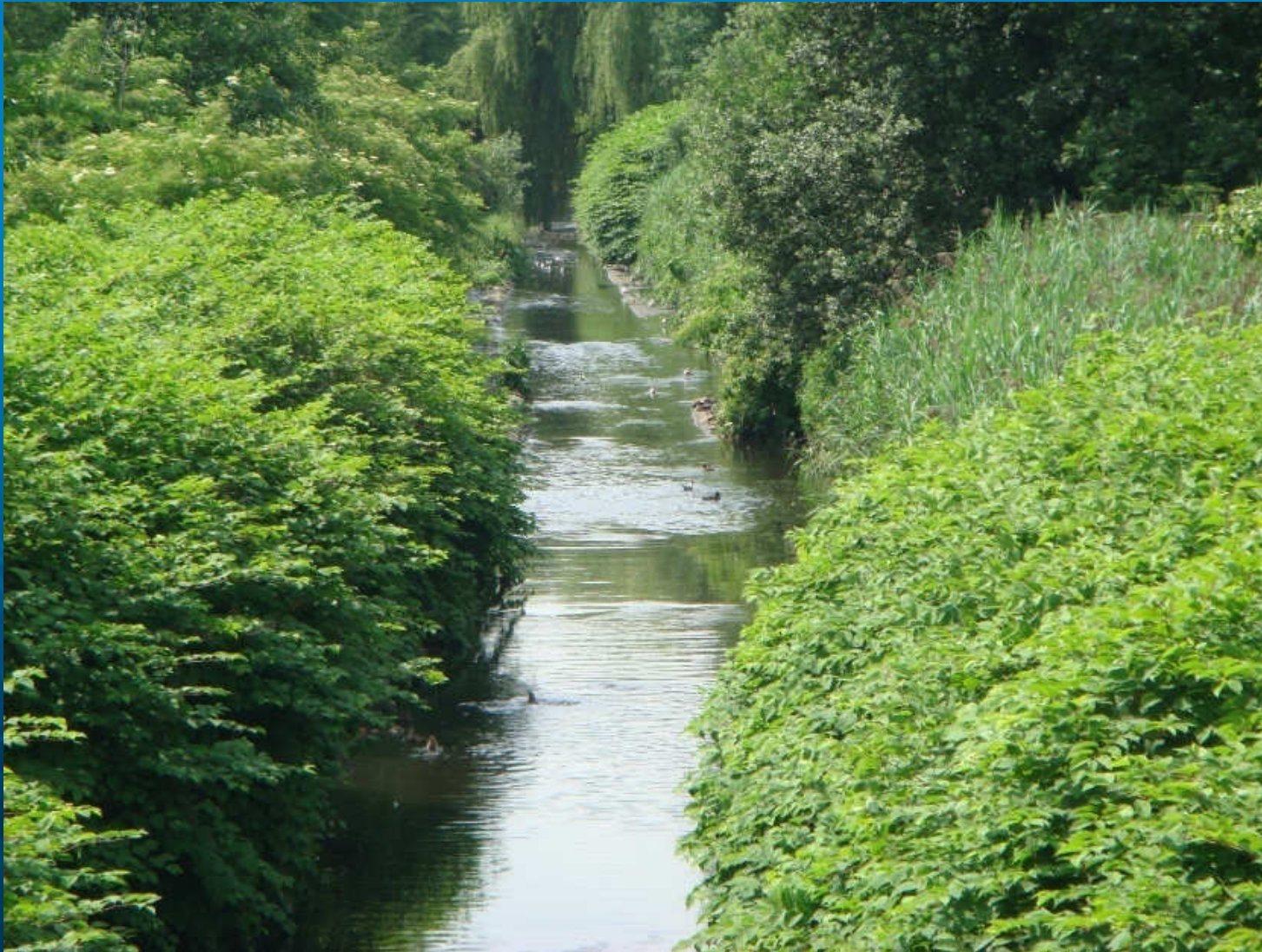
Ekspertyza wykonana w 2005 roku
przez Główny Instytut Górnictwa

- w ujęciu aktualnie obowiązującego Prawa wodnego koryto Rawy stanowi kanał – urządzenie wodne.

Pytania

- Czy możliwe jest dowolne określenie statusu rzeki Rawy na podstawie jednej z wielu różnych ekspertyz?
- Czy możliwa jest zmiana statusu rzeki bez zmiany obowiązującego rozporządzenia w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną?
- Czy bez aktualnych pomiarów hydrometrycznych można uznać, że rzeka w przekroju ujściowym, nie posiada średniego przepływu z wielolecia mniejszego od $2,0 \text{ m}^3/\text{s}$?
- Czy można traktować Potok Leśny jako ciek źródłowy rzeki Rawy w momencie, gdy powierzchnia zlewni rzeki Rawy jest ponad pięciokrotnie większa od powierzchni zlewni Potoku Leśnego?
- Czy ciek powierzchniowy posiadający źródło o znacznej wydajności, przekraczającej 2 l/s może przestać istnieć, a w jego miejscu może powstać urządzenie kanalizacyjne?

Dziękuję za uwagę